

De Staat van Nederland

De jeugd van tegenwoordig (m/v)

Janneke Plantenga

J.Plantenga@uu.nl

Amsterdam, 23 September 2013

De arbeidsmarkt van jongeren (m/v) in vergelijkend perspectief

Gebaseerd op: “Starting fragile – gender differences in the youth labour market”

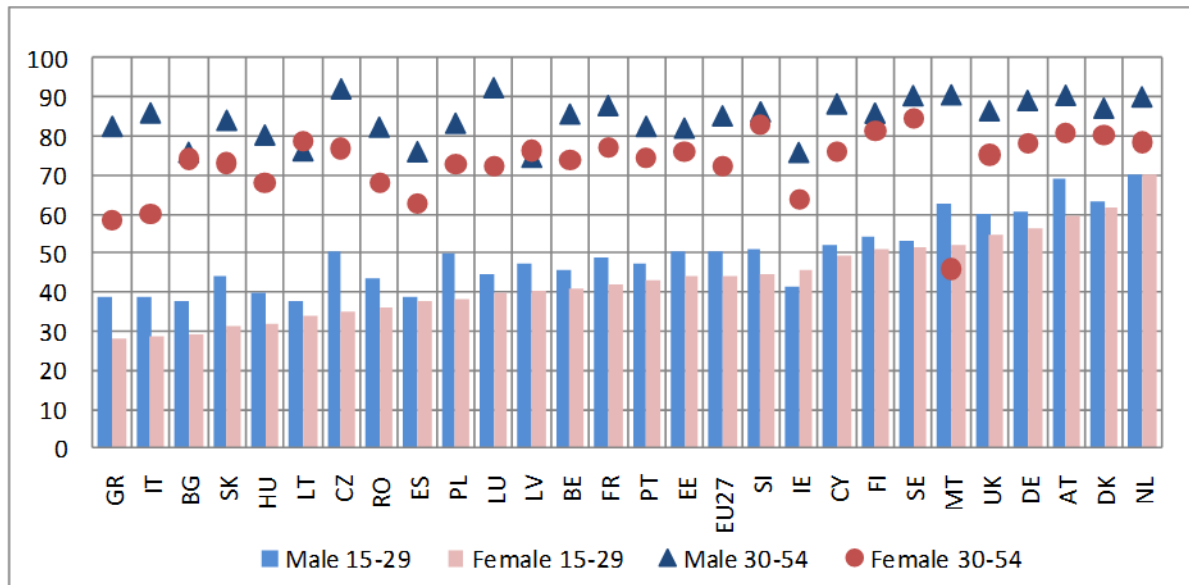
Auteurs: Janneke Plantenga, Chantal Remery, Lisa Duhms en Manuela Samek Lodovici

Structuur:

- 1) Feitelijke situatie 2011**
- 2) Eerste échte baan**
- 3) Beleid**

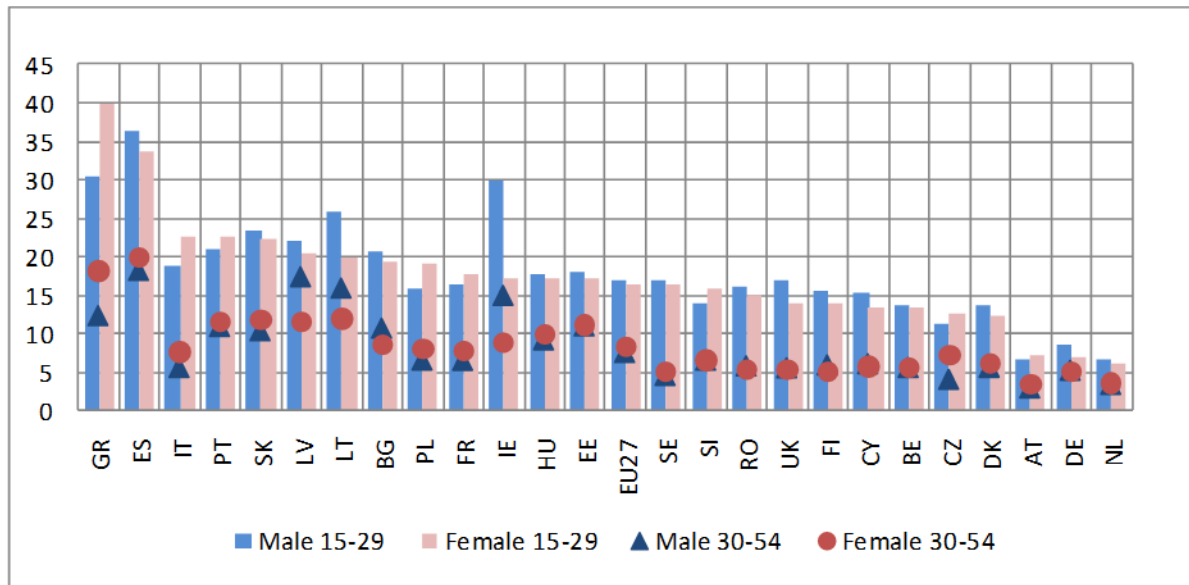
Netto participatiegraad naar leeftijd en sekse, 2011

Bron: Eurostat, LFS

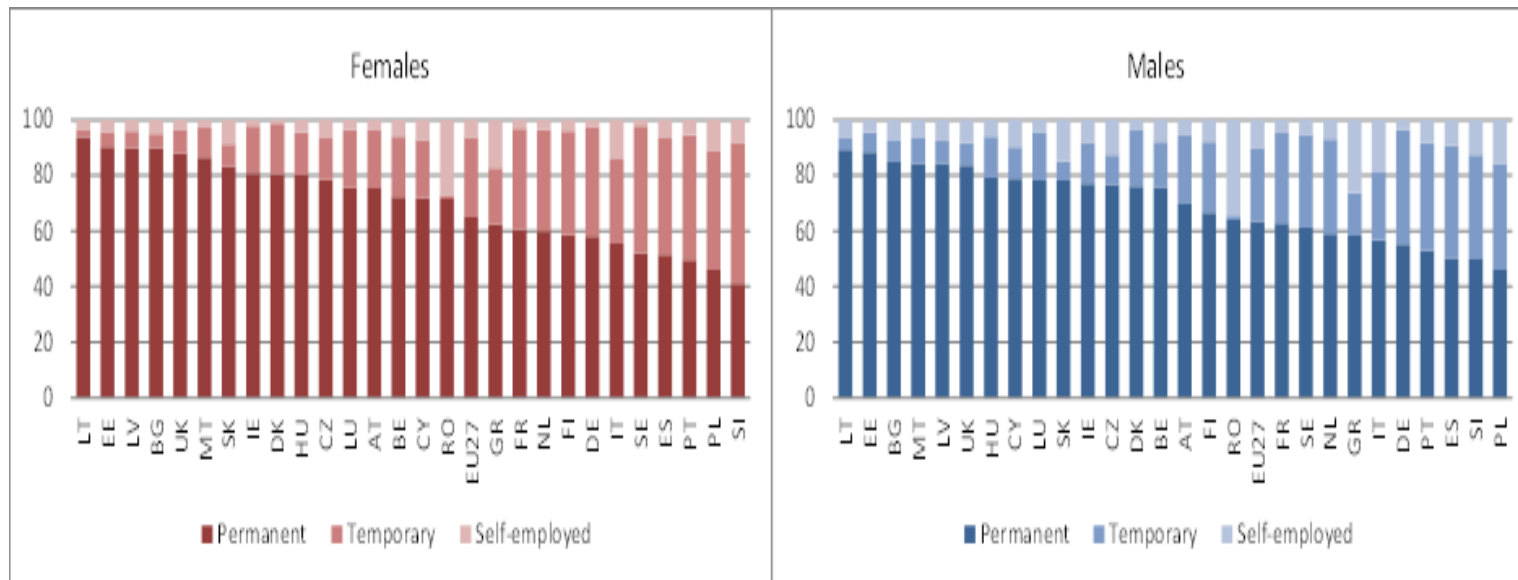
Werkloosheid naar leeftijd en sekse, 2011

Bron: ELFS

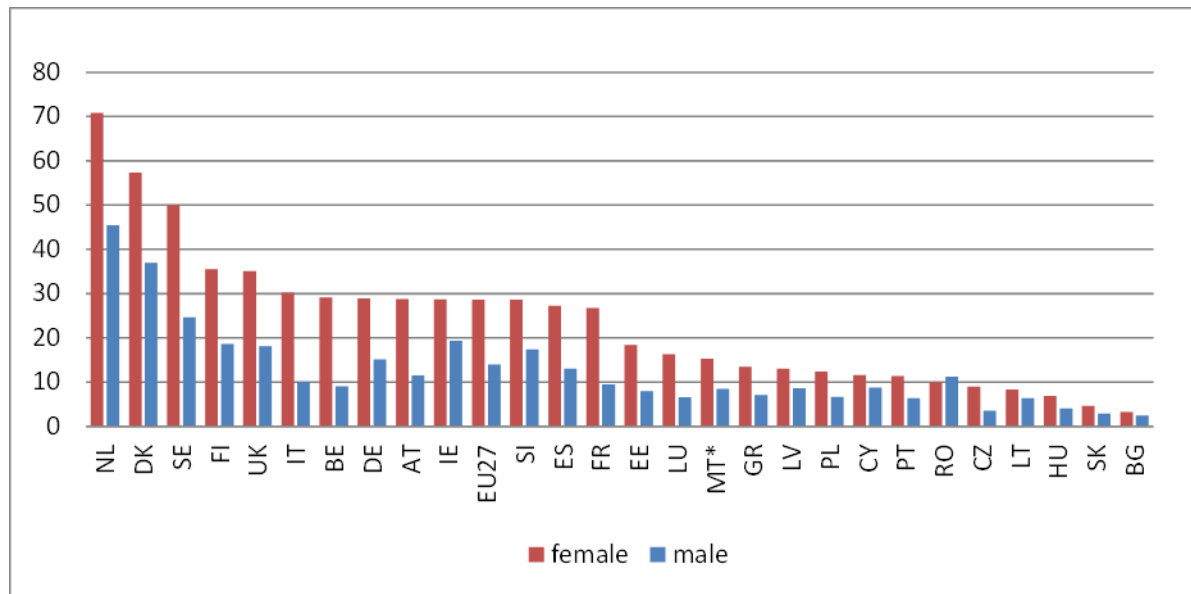
Aard van de aanstelling, jongeren 15-29, 2009-2010

Bron: ELFS

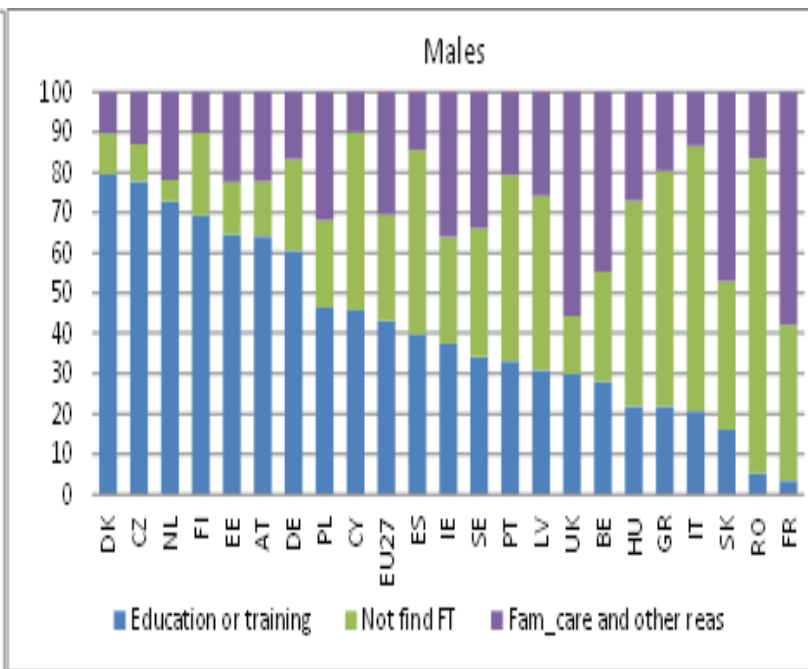
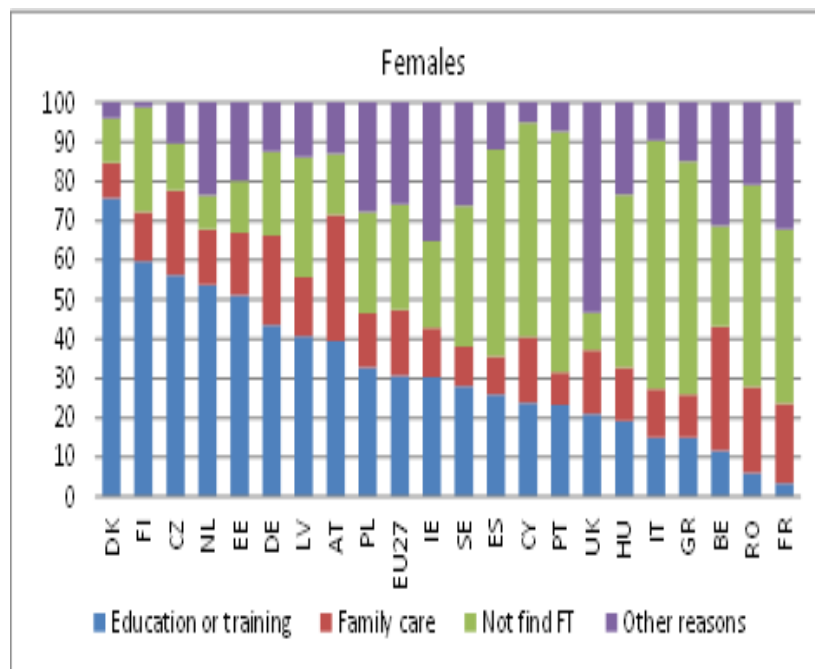
Aandeel van deeltijdse aanstelling, jongeren 15-29, 2009-2010

Bron: ELFS

Reden van deeltijdse aanstelling, jongeren 15-29, 2009-2010

Bron: ELFS

Samenvattend... (1)

- Hoge participatiegraad voor jongeren in NL;
- Relatief hoog aandeel tijdelijke en deeltijdse aanstellingen;
- Feitelijke situatie sterk beïnvloed door systeem van studiefinanciering.

Meer aandacht voor eerste 'echte' baan en betekenis van een fragiele start?

Is een tijdelijke baan een *stepping stone* of *dead end*?

Samenvattend... (2)

Stepping stone: tijdelijke aanstelling als 'screening device' in een situatie die wordt gekenmerkt door onzekerheid bij de werkgever, de werknemer, en in het geval van niet gestandaardiseerd onderwijssysteem.

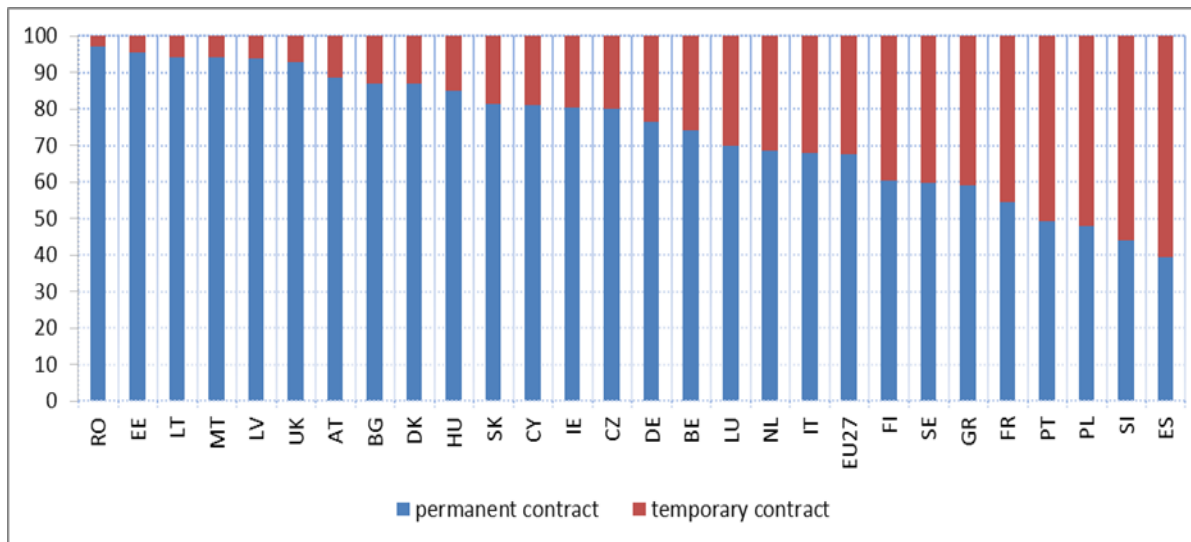
Bewijs: via een tijdelijk aanstelling wordt de periode tot een vaste aanstelling verkort. Verg: Jahn en Rosholm (2012) bij immigranten en mannelijke werklozen in Denemarken. Ook succes van het leerlingwezen in bijvoorbeeld Duitsland

Dead end: flexibele aanstellingen dient vooral werkgeversbelang; tijdelijk personeel heeft minder tijd om goed te zoeken en ontvangt minder scholing → verminderd HC.

Bewijs: via een tijdelijk aanstelling wordt de periode tot een vaste aanstelling verlengd. Verg: De Graaf-Zijl et al. (2011): tijdelijke aanstelling verkort de duur van de WW, maar niet de snelheid waarmee een vaste baan wordt gevonden.

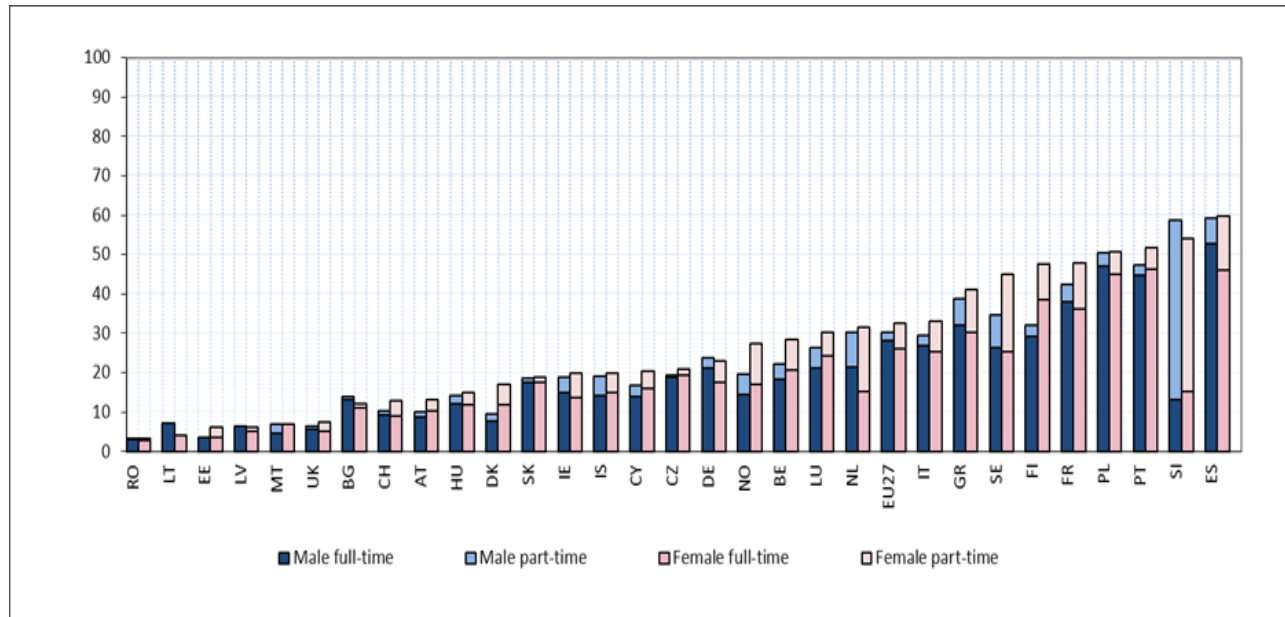
Aard van aanstelling eerste 'echte' baan, 2009.

Bron: ELFS ad hoc module 2009

Aandeel van tijdelijke contracten in eerste echte baan, naar deeltijdse en voltijdse aanstelling, 2009

Bron: ELFS, ad hoc module 2009

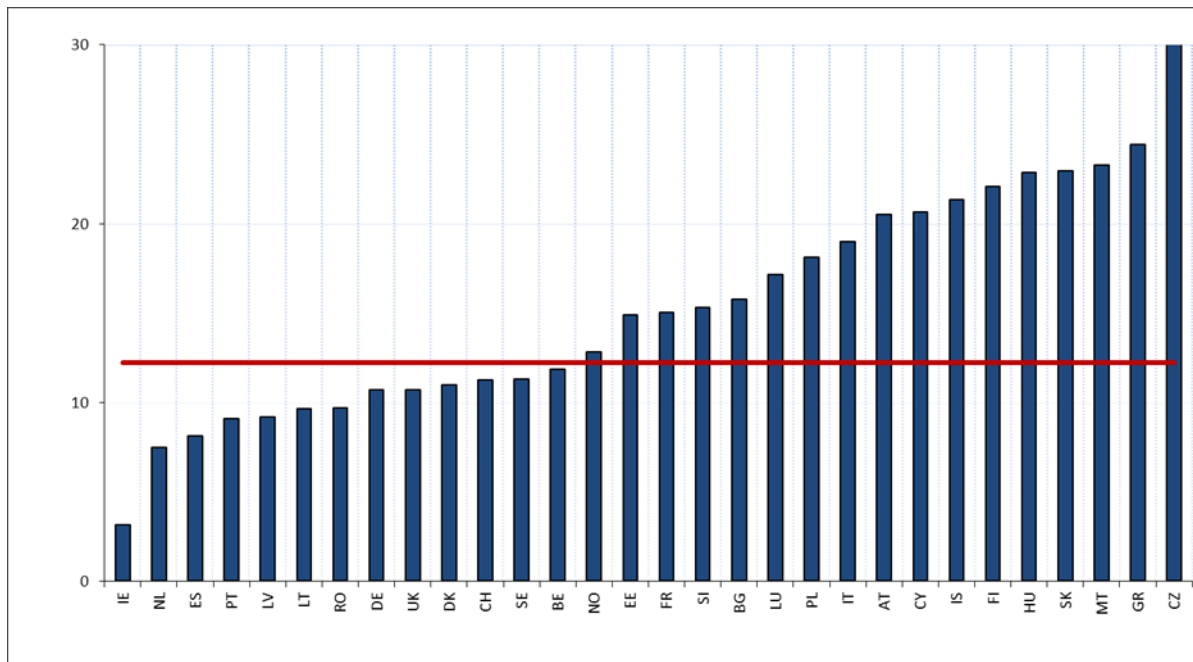

Inventarisatie van mogelijke transitie op basis van de ELFS adhoc module

no observed transition	at least one transition	at least two transitions	at least three transitions
N	N-T N-P	N-T-N N-T-P N-P-N N-P-T	N-T-N-T N-T-N-P N-P-N-T N-P-N-P
P	P-N P-T	P-N-P P-N-T P-T-N P-T-P	four spells are only observed if there was an initial spell of NEET before the first job
T	T-N T-P	T-N-P T-N-T T-P-N T-P-T	

Segregatie index op basis van transitiepatronen

Bron: eigen berekening op basis van ELFS ad hoc module 2009

Op basis van de adhoc module: proof of stepping stone of deadend?

Flexibele start heeft geen negatief effect op het hebben van een vaste baan in 2009 ($\leftarrow \rightarrow$ dead end)

Een beperkte zoekperiode na afstuderen vergroot de kans op het hebben van een vaste baan in 2009 ($\leftarrow \rightarrow$ stepping stone)

Meer transities verlaagt de kans op het hebben van een vaste baan in 2009 ($\leftarrow \rightarrow$ stepping stone)

Kans op vaste aanstelling wordt positief beïnvloed door opleiding en werkervaring tijdens de opleiding.

Samenvatting ..(3)

De eerste echte baan is vaak in een niet permanente, voltijdse aanstelling

Transitiepatronen rond een eerste baan vertonen weinig verschillen tussen mannen en vrouwen

Omstandigheden zijn mede verantwoordelijk voor het *stepping stone* of *dead end* effect

Analyse lijkt niet de stelling te ondersteunen dat je “iedere baan moet nemen die je krijgen kunt”.

Impact ...

Impact...

Economisch:

- Geringe inkomenszekerheid; sociale zekerheid is vaak gekoppeld aan arbeidsverleden;

Sociaal:

- Keuze voor onafhankelijkheid; 'boomerangers'; in NL 40% van de jonge mannen en 28% van de jonge vrouwen woont bij ouders (<EU gemiddelde)
- Toegang tot de huizenmarkt
- Aangaan van huwelijk – krijgen van kinderen. Ook gerelateerd aan huizenmarkt: Mulder (2010): Housing serves as the context for family events and families serve as the context for housing events.

Verloren generatie (M/V)?

Elementen van beleid:

Geen grootschalige maatregelen zoals deeltijd WW, vervroegde uittreding en gesubsidieerde banen.

Aanpak Jeugdwerkloosheid (50 milj.+ 30 milj. uit Europees sociaal fonds)

- Stimulering regionale aanpak;
- Invoering startersbeurzen;
- School Ex programma;
- Ambassadeur aanpak jeugdwerkloosheid.

Sociaal akkoord:

- Betere balans flexibele en vaste arbeid.